

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «Соціальне проєктування»

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри (підпис)

1. Назва освітнього компонента.

Соціальне проєктування

2. Тип освітнього компонента.

Обов'язковий

3. Рік (роки) навчання.

4 рік

4. Семестр / семестри.

7 семестр

5. Кількість кредитів ECTS.

3 кредити

6. Відомості про викладача (викладачів).

Харченко Людмила Георгіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: lyudmula.kharchenko@sos-ukraine.org

7. Очікувані результати навчання.

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Курс сприяє формуванню

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальних компетентностей:

СК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних і соціально-педагогічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади, розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків, виявлення актуального стану психологічної безпеки, наявних ризиків та їх уникнення.

СК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проєктів і програм спільно з європейськими та євроатлантичними інституціями.

СК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

СК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад, встановлювати і підтримувати професійні відносини, співпрацювати з профільними фахівцями, професійними організаціями, іншими зацікавленими сторонами щодо виконання професійної діяльності.

СК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання*:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної, соціально-педагогічної, психологічної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення профілактичних та просвітницьких заходів, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо відповідно до вимог замовника, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи, розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних, соціально-педагогічних та психічних явищ в контексті виконання професійних завдань.

ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних, гендерно-вікових та інших відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

ПРН 24. Визначати зону професійної відповідальності та взаємодіяти з різними фахівцями, органами, установами, організаціями щодо виконання завдань професійної діяльності.

Soft skills уміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

«Соціальна політика і соціальна робота в Україні», «Технології соціальної роботи», «Соціальна робота з різними категоріями клієнтів у громаді», «Соціальна робота з особами, що потрапили у СЖО», «Методологія наукових досліджень у галузі соціальної роботи», «Соціальне партнерство і посередництво в соціальній роботі».

9. Зміст освітнього компонента.

№	Змістовні модулі та їхня структура	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота	Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1											
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ □											
1.1.	Сучасні підходи до соціального проєктування.	10	2	2		6	10	2			8
1.2.	Ініціювання соціального проєкту	10	2	2		6	10		2		8
1.3.	Поняття та сутність технології розробки та реалізації соціального проєкту.	10	2	2		6	10	2			8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2											
РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЄКТУ											
2.1.	Основи текстового опису проєкту	10	2	2		6	8		2		6
2.2.	Методи командної роботи над проєктом	10	2	2		6	10				10
2.3.	Соціальна діагностика як етап проєктної діяльності.	10	2	2		6	10	2			8
2.4.	Соціальне прогнозування як фактор оцінки життєздатності соціального проєкту.	10	2	2		6	10				10
2.5.	Соціальна експертиза як метод оцінки соціального проєкту	10	2	2		6	10				10
2.6.	Реалізація проєкту як заключний етап проєктної діяльності	10	2	2		6	12		2		10
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		90	18	18		54	90	6	6		78

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література

1. Белявцева В. В., Гнатенко А. І., Зінченко О. С. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.

2. Бутченко Т. І. Соціальне проектування : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Соціальна робота» освітньо-професійної програми «Соціальна робота». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 107 с.
3. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. Київ: ТОВ «Агентство «Україна». 2017. 92 с.
4. Коляда Т., Коляда Н. Соціальне проектування як творчий процес. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Вип. 2(7). С. 35–41.
5. Лемко Г. І. Соціальне проектування: дефініція поняття. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021, №78. С. 50–53.
6. Михайлишин Г., Довга М. Соціальне проектування як один із прогресивних засобів подолання проблем молодих сімей у Івано-Франківській області. *Освітній простір України*. 2019. № 17. С. 139–146.
7. Петренко Н. О., Кустіч Л. О., Гуменюк М. О. Управління проектами : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 244 с.
8. Романовська Л. Особливості соціального проектування в соціальній роботі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 68. Т. 1. С. 104–108.
9. Романовська Л. І. Специфіка соціального проектування у професійній діяльності соціальних працівників. Теорія і методика професійної освіти. Випуск 21. Т. 3. 2020. С. 97–100.
10. Julier, G. (2017) *Economies of design*. London: Sage.
11. Kaszynska, P. (2021) 'The genealogies and archaeologies of social design – the architectures of the common good'. Design for Common Good conference.
12. Keshavarz, M. (2018). *The Design Politics of the Passport. Materiality, Immobility, and Dissent*. London: Bloomsbury.
13. Kimbell, L. (2021) 'Logics of social design'. Design for Common Good conference.
14. Tonkinwise, C. (2019) 'Is social design a thing?' In Resnick, E. (ed). *The social design reader*. London: Bloomsbury, pp. 9-16.
15. Tonkiss, F. (2017) Socialising design? From consumption to production. *City*, 21(6), 872-882.

Додаткові джерела

1. Біла О. О. соціально -педагогічне проектування в закладах дошкільної, початкової та позашкільної освіти (контекст університетської підготовки соціологів) : навчально-методичний посібник. Одеса : «Астропринт», 2019.
2. Гончарова С. Ю. Буряк І. В., Гончаров А. Б. Соціальне підприємництво: сутність, ознаки та місце у діяльності сучасних домогосподарств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. Херсон, 2017. № 27/2. 125–130.
3. Литвинова Н. А. Тренінг як ефективна форма групової роботи з молоддю групи ризику через застосування підходу Не нашкодь! *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. №1 (1). 2017. С. 33-40.
4. Литвинова Н. А. Соціально-педагогічна підтримка молоді у недержавних організаціях. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2018, Том II. №8(322). С. 239–247.
5. Михайлишин Г., Довга М. Соціальне проектування як один із прогресивних засобів подолання проблем молодих сімей у ІваноФранківській області. *Освітній простір України*. 2019. № 17. С. 139–146.
6. Соціальне проектування : методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» другого (магістерського) рівня / уклад. С. Ю. Гончарова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 49 с.
7. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін : посіб. / А. О. Корнецький, М. А. Гончарова, В. Я. Назарук та ін. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. 188 с.

8. Управління проектами: навчальний посібник / Уклад. Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
9. Arico, M. (2018). Service design as a transformative force: Introduction and adoption in an organizational context. PhD Thesis. Copenhagen Business School. Retrieved December 1, 2020, from <https://www.cbs.dk/en/research/departmentsand-centres/department-of-management-politicsand-philosophy/events/phd-defence-marzia-arico>
10. For more on inventive social research, see Marres, N., Guggenheim, M. & Wilkie, A. (2018). "Introduction". Marres, N., Guggenheim, M. & Wilkie, A. (Eds.) *Inventing the social*. Mattering Press (pp.17 – 37).
11. Sloane, M. (2019). "On the need for mapping design inequalities". *Design Issues*, 35(4) (pp.3 – 11).

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Національна академія педагогічних наук України URL: <https://naps.gov.ua/ua/>
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
7. Соціальне підприємництво в Україні. <http://socialbusiness.in.ua>.
8. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://www.psyua.com.ua/>
9. Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://libr.luguniv.edu.ua/>
10. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>
11. National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: <https://www.naswnyc.org/page/420>
12. Society for Social Work and Research. URL: <https://secure.sswr.org/about-sswr/National> Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: <https://www.naswnyc.org/page/420>
13. Society for Social Work and Research. URL: <https://secure.sswr.org/about-sswr/>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- опанування теоретичного матеріалу;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- презентація доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичному занятті;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз, створення структурно-логічних схем;
- виконання завдань для самостійної роботи;

Поточний контроль:

Поточний контроль здійснюється за допомогою розробки проекту, усного опитування; письмового контролю, модульна контрольна робота.

Форма семестрового контролю:

залік.

12. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- модульна контрольна робота – 50%;
- результати роботи на практичних заняттях – 30%;

- самостійна робота – 20%.

13. Мова викладання.
Українська